

PREGÓ DE LES FESTES DE LA BEATA 2013

El primer diumenge de setembre, fi del cicle agrícola, Festa Major del nostre poble. És la Festa de la Beata, pagesa beatificada com a gran monja mallorquina, i és en el seu honor que mantenim la processó que se'n diu “més típica de Mallorca”.

En aquest any 2013, passem per la crisi més gran coneguda per tots nosaltres. Una crisi que és econòmica, social, política i de institucions en les quals hem deixat de creure.

Per tant, què puc aportar en temps tan complicats? Reflexions i propostes des d'una postura planera i humil, que fan referència a les nostres festes de la Beata.

La primera reflexió gira, molt breument, en torn a la gerra. La gerra que jo vaig viure estava damunt el gerrer dins la caseta, segur que molt semblant a la de la Beata quan anava a cercar aigua al pou. Era de fang i un test que transpirava i per l'evaporació mantenia fresca l'aigua.

A principi de l'actual crisi, el govern central posà en marxa el “plan E”, que fou ben inoportu i desgraciat. L'ajuntament de Santa Margalida va decidir posà una part dels doblers d'aquest “plan” per construir una gran gerra metàl·lica, conductora de la calor, fer-la a trossos i deixar-los enjardinats. Un reflex dels abusos comesos en un temps d'abundància aparent.

Avui, davant els presents, vull reivindicar una gran gerra de fang ben cuit que permeti la transpiració per mantenir l'aigua fresca, clara i transparent, a l'abast “per igual” de totes i tots els margalidans sense cap tipus de distinció.

La segona reflexió fa referència als dimonis. Els teòlegs van perduts a l'hora de situar l'infern. Però, la meva visió és que els dimonis no duen coa, banyes i tampoc picarols... Van vestits de manera normal i alguns tirant a la darrera moda. A més

predominen els del sexe masculí, encara que també n'hi ha del sexe femení. És gent que per conveniència o plaer actuen amb maldat, alguns fins al punt d'assassinar a altres persones.

La majoria hem estat testimonis o hem patit abusos, maltractaments, pressions o violència d'aquesta gent que consider dimonis.

Per frenar tota aquesta maldat es fa precis una justícia independent dels poders polítics i fàctics. Una justícia que sigui àgil i dicti sentències objectives, severes i tracti a tots els ciutadans per igual. Lluitem per aconseguir-ho.

La tercera reflexió gira entorn a la pagesa i al pagès de temps enrere. Per una banda a la processó de la Beata d'aquell temps hi trobàvem unes carrosses mogudes per cavalls "petxarons" i muls de vuit pams, lluent que escardaven. En general aquests animals pertanyien a uns pagesos d'un nivell econòmic considerable, que a la vegada eren propietaris de terra bona i que amb poca feina tenien alt rendiment. Per altra banda, a la processó també hi participaven parelles de pagesos, la majoria eren, el que jo en dic, pagesos de terra prima. Aquests pagesos, econòmicament tenien moltes dificultats per subsistir. De petits no tenien accés a cap tipus d'ensenyament. En definitiva, han estat sempre persones anònimes.

Idò, avui aprofit la gran ocasió per reivindicar la memòria d'aquestes persones. Abans de continuar, vull dir amb molt d'orgull, que em present com a fill i nét d'aquests pagesos, per ambdues bandes.

Com a referent partesc d'una parella de pagesos enamorats, jovenets i amb molta il·lusió. Es casen i d'immediat compren una quarterada o dues de garriga, pagant a llarg termini. Comencen, entre els dos, a arrancar mates i ullastres. Treuen les pedres que sobresurten i fan tanques de paret seca. Després, sembren per les voreres de la paret ametllers i pel mig a tires ametllers o figueres.

Amb aquest procés, generació rere generació, s'ha aconseguit una obra faraònica: quilòmetres i més quilòmetres de paret seca. Si imaginam tots aquests quilòmetres col·locats en forma piramidal, és ben segur que les piràmides d'Egipte no els farien ombra.

En tot aquest temps, l'economia familiar, bàsicament consistí en la producció d'ametlles i una barquera de porcs...d'aquests que tan bona sobrassada surt i del saïm, ensaïmades.

A partir dels anys 60, es produeix un canvi. Comencen a arribar turistes i més turistes. Aquest fet no és negatiu però malahuradament acaba traduint-se en construcció, especulació i més construcció.

Simultàniament, apareixen corruptors i molts corruptes. Gràcies a n'aquesta gent ara ens trobem tots dins un clot. Però sé que en sortirem, ho sé perquè nosaltres descendim de persones que tenien un gran esperit de sacrifici, desig de superació, ganes de lluitar i fer feina.... I, a més, d'aquesta situació en sortirem amb més força perquè tocam haver après la lliçó de no tornar ser enganats i manipulats.

Per acabar, tradició, cultura i llengua és la quarta reflexió. No vull entrar als camps dels antropòlegs, historiadors o filòlegs perquè aquests em sobrepassen. De manera senzilla vull presentar uns fets històrics: a Ciutat conservam, gràcies a déu, els banys àrabs i l'Almudaina. També sabem l'origen dels noms Binissalem i Banyalbufar, la construcció de les primeres marjades d'aquest municipi i la sembra de les oliveres mil·lenàries. Tampoc podem oblidar que en uns anys es complirà el vuit-cents aniversari de l'arbre que el rei en Jaume I el Conqueridor, amb l'ajuda de molts catalans, va sembrar des de Santa Ponça fins a Pollença i Capdepera, passant per Santa Margalida. Per tant, és qüestió de cercar i conèixer bé l'origen dels nostres llinatges. La nostra llengua surt d'on surt i és la nostra, què hi podem fer?

En definitiva, ben cert que la festa de la Beata ha arribat i amb molta alegria i bulla, com cada any, ho celebrarem. Però també ben cert és que mai ens faran cantar per decret: “Sor Tomasita ¿dónde estáis? Ya os podéis esconder porque el demonio os busca, dentro de un pozo os quiere echar”. Noltros sempre hem cantat i cantarem en veu ben alta: “Sor Tomasseta a on sou? Ja vos podeu amagar, perquè el dimoni vos cerca, dins un pou vos vol tirar”.

VISCA LA BEATA, VISCA SANTA MARGALIDA I FORÇA
LA VILA

FESTA I ALEGRIA PER TOTHOM

MOLTS D'ANYS!